

सार्वजनिक कला, वाणिज्य महाविद्यालय, विसरवाडी

ता. नवापूर जि. नंदुरबार

वर्ग - टी.वाय.बी.ए.

विषय - मराठी

सत्र - सहावे

पेपरचे नाव - भाषाविज्ञान

गुण - ४०

Question bank

प्रश्न १ - दीर्घ प्रश्न

गुण - १६

- १) भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करून भाषेची कार्ये कोणती ते लिहा.
- २) वागिद्रियाची रचना व कार्ये आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
- ३) भाषेच्या व्याख्या सांगून भाषेची विविध लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा.
- ४) भाषिक संदेशन प्रक्रिया व कार्ये स्पष्ट करा.
- ५) स्वनिम संकल्पना स्पष्ट करून स्वनिम-स्वनांतरे यांचे परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
- ६) स्वन-स्वनिम-स्वनांतर संकल्पना सांगून यांच्यातील काही ठळक वैशिष्ट्ये सांगा.
- ७) रुपिका-रुपिम-रुपिकांतर या संकल्पना स्पष्ट करून रुपिमांचे प्रकार सांगा.
- ८) स्वनिम निश्चितीची तत्वे स्पष्ट करून स्वनिम विनियोगाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ९) रुपिमाची संकल्पना मांडून रुपिमांचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- १०) वाक्याविन्यास संकल्पना स्पष्ट करून वाक्याचे घटक व प्रकार स्पष्ट करा.
- ११) अर्थाच्या विविध व्याख्या सांगून अर्थाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- १२) अर्थाविन्यास संकल्पना स्पष्ट करून शब्दांचे विविध अर्थ स्पष्ट करा.
- १३) भाषेचे स्वरूप सांगून भाषिक संदेशनाचे माध्यम स्पष्ट करा.
- १४) स्वन निर्मितीची दोन तत्वे सांगून मराठीतील स्वनिम व्यवस्था सांगा.

१५) भाषा ही संदेशनाचे एक प्रभावी माध्यम ते सांगुन भाषेची कार्ये सांगा.

प्रश्न २ रा - पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

गुण - १६

- १) भाषेची कार्ये सांगा.
- २) भाषिक संदेशन प्रक्रिया सांगा.
- ३) रुपिमांचे प्रकार सांगा.
- ४) स्वनिम निश्चितीची तत्वे सांगा.
- ५) वाक्यांचे घटक सांगा.
- ६) भाषेची संकल्पना स्पष्ट करा.
- ७) भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ८) स्वनिम व्यवस्था स्पष्ट करा.
- ९) स्वन-स्वनिम-स्वनांतर यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
- १०) रुपिका-रुपिम-रुपिकांतर यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
- ११) रुपिकांतराचे प्रकार सांगा.
- १२) वाक्याचे घटक स्पष्ट करा.
- १३) वाक्याचे प्रकार सांगा.
- १४) विधानावरून प्रकार स्पष्ट करा.
- १५) अर्थाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- १६) शब्दांच्या विविध अर्थ स्पष्ट करा.
- १७) खंडीत व खंडाधिष्ठित स्वनिमांचे प्रकार सांगा.
- १८) कार्यकर रुपिम उदाहरणासह स्पष्ट करा.

- १९) जिभ आणि टाळु यांची कार्ये सांगा.
- २०) स्वन-स्वनिम संबंध सांगा.
- २१) आशयबोधक रुपिम सोदाहरण स्पष्ट करा.
- २२) सीमासंधी म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- २३) भाषेतर संदेशनाचे स्वरुप लिहा.
- २४) सुरावली संकल्पना स्पष्ट करा.
- २५) मानवेतर सृष्टीतील संदेशन स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ रा - पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा.

गुण - १२

- १) मराठीची स्वनिम व्यवस्था
- २) स्वर-स्वनिम
- ३) खंडीत व खंडाधिष्ठीत स्वनिम
- ४) रुपिका शब्द पद
- ५) रुपिमाचे प्रकार
- ६) रुपिकांतराचे प्रकार
- ७) वाक्याचे घटक
- ८) अर्थावरून वाक्याचे प्रकार
- ९) क्रियापदाच्या रुपावरून प्रकार
- १०) भाषेची संकल्पना
- ११) स्वन-स्वनिम-स्वनांतरे
- १२) अर्थाचे प्रकार
- १३) भाषिक संदेशन आणि भाषेतर संदेशन

- १४) स्वननिर्मितीची प्रक्रिया
- १५) स्वन, स्वनिम, स्वनांतर ठळक वैशिष्ट्ये
- १६) स्वनिम विनियोगाचे प्रकार
- १७) खंडीत स्वनिम
- १८) अर्थक्षेत्र संकल्पना
- १९) भाषेची लक्षणे
- २०) मुक्त परिवर्तन
- २१) स्वरतंत्रीचे कार्य
- २२) शून्य रुपिकांतर
- २३) बलाघात
- २४) शैलीगत अर्थ
- २५) दात आणि ओठ